

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ВІКТИМОЛОГІЯ

підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента «Віктимологія» підготовки бакалавра

Розробник: Зарадюк Зоряна Валентинівна, доцент кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат юридичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального правосуддя та правоохоронної діяльності протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ (к.ю.н., доц. Фідря Ю. О.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 7
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) 28 год.
		Самостійна робота 56 год.
ІНДЗ: немає	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	Галузь знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 262 Правоохоронна діяльність, освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибіркова 7
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 90 год.
ІНДЗ: немає	Консультації 14 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

ППП Зарадюк Зоряна Валентинівна

Науковий ступінь кандидат юридичних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент

Контактна інформація (lawyer.st@ukr.net)

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Соціальні потреби підвищення ефективності запобігання та протидії злочинності обумовлюють дослідження ролі жертви, її якостей, рис, властивостей характеру, стосунків зі злочинцем у до злочинний період або безпосередньо у процесі його вчинення. Вивчення віктимології спрямоване на орієнтацію в основних нормативно-правових актах у сфері захисту прав потерпілих від злочинів, проявити знання щодо сучасних міжнародних та національних норм права, які відображають розвиток віктимологічного напрямку запобігання злочинності

Вивчення цього освітнього компонента базується на положеннях Конституції України, законів і підзаконних актів, а також на практиці профілактичної діяльності у країні і спеціальній літературі, як вітчизняній, так і зарубіжній. Програмою вивчення ВОК передбачено лекційні заняття за всіма темами, а також групові заняття.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента – навчання здобувачів освіти щодо сутності віктимології як науки про жертву та використання цих знань у розробці заходів віктимологічного запобігання злочинності.

Завдання освітнього компонента: орієнтуватися в основних нормативно правових актах у сфері захисту прав і законних інтересів жертв (потерпілих) від злочину; розробляти пропозиції щодо вдосконалення та розроблення новітніх ефективних заходів мінімізації віктимогенних ситуацій та підвищення запобіжного впливу на процес віктимізації населення і його окремих груп.

3. Компетентності (ЗК, СК) та результати навчання (РН). Soft skills.

За підсумками вивчення ВОК «Віктимологія» у здобувачів освіти повинен бути сформований відповідний набір загальних та спеціальних компетентностей.

Загальні компетентності (ЗК):

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1);

здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК5);

здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК7);

здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК8);

здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності (ЗК12).

Спеціальні компетентності (СК):

здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ (СК3);

здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел (СК4);

здатність у межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству (СК7);

здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень (СК10).

У результаті засвоєння ОК здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання (РН):**

вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань

професійної діяльності (PH2);

формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях (PH4);

виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (PH10);

застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень (PH16).

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі набудуть таких **soft skills**:

- здатність аналізувати причини та умови віктимізації, оцінювати ризики та наслідки злочинної поведінки;

- уміння розуміти емоційний стан потерпілих, коректно й етично взаємодіяти з жертвами злочинів;

- ефективне усне й письмове спілкування під час обговорення кейсів, підготовки висновків, участі в дискусіях;

- робота в команді, толерантність до різних соціальних груп, повага до прав і гідності людини;

- уміння систематизувати інформацію, працювати з науковими джерелами, статистичними даними та практичними матеріалами;

- розроблення практичних рекомендацій щодо віктимологічної профілактики та захисту прав жертв;

- усвідомлення ролі фахівця у попередженні злочинності та захисті вразливих груп населення.

4. Структура освітнього компонента

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Кон сул.	Форма контр.*
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Віктимологія як наука і навчальна дисципліна	9	2	2	5	4	506 Т+ДБ+ДС +РМГ+ РЗ
Тема 2. Жертва у кримінально-правовій системі	9	2	2	5		
Тема 3. Віктимність та віктимізація: характеристика понять	9	2	2	5		
Тема 4. Віктимологічна детермінація	9	2	2	5		
Тема 5. Віктимологічна профілактика злочинів: державна політика, роль правоохоронних органів, адвокатури та судів	9	2	2	5		
Тема 6. Механізм індивідуальної віктимної поведінки та його елементи	9	2	2	5		
Тема 7. Вторинна віктимізація: причини та правові наслідки	9	2	2	5		
Змістовий модуль 2.						
Тема 8. Віктимологічна характеристика насильницької злочинності	9	2	2	5	4	50 б Т+ДБ+ДС +РМГ+ РЗ
Тема 9. Віктимологічна характеристика злочинів, пов'язаних із сімейно-побутовими відносинами	9	2	2	5		
Тема 10. Пенітенціарні аспекти у віктимології	9	2	2	5		

Тема 11. Віктимологічне запобігання необережним злочинам	6	2	2	2		
Тема 12. Неповнолітні як особлива категорія потерпілих	6	2	2	2		
Тема 13. Віктимологічна характеристика жінки-жертви злочинів	5	2	2	1		
Тема 14. Міжнародні стандарти відшкодування шкоди жертвам злочинів	5	2	2	1		
Поточний контроль						100 б*
Всього годин / балів	120	28	28	56	8	100

*Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Кон сул.	Форма контр.*
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Віктимологія як наука і навчальна дисципліна	14	2	2	10	7	506 Т+ДБ+ДС +РМГ+ РЗ
Тема 2. Жертва у кримінально-правовій системі	7		2	5		
Тема 3. Віктимність та віктимізація: характеристика понять	12	2		10		
Тема 4. Віктимологічна детермінація	7		2	5		
Тема 5. Віктимологічна профілактика злочинів: державна політика, роль правоохоронних органів, адвокатури та судів	5			5		
Тема 6. Механізм індивідуальної віктимної поведінки та його елементи	5			5		
Тема 7. Вторинна віктимізація: причини та правові наслідки	5			5		
Змістовий модуль 2.						
Тема 8. Віктимологічна характеристика насильницької злочинності	5			5	7	506 Т+ДБ+ДС +РМГ+ РЗ
Тема 9. Віктимологічна характеристика злочинів, пов'язаних із сімейно-побутовими відносинами	14	2	2	10		
Тема 10. Пенітенціарні аспекти у віктимології	12		2	10		
Тема 11. Віктимологічне запобігання необережним злочинам	5			5		
Тема 12. Неповнолітні як особлива категорія потерпілих	5			5		
Тема 13. Віктимологічна характеристика жінки-жертви злочинів	5			5		
Тема 14. Міжнародні стандарти відшкодування шкоди жертвам злочинів	5			5		
Поточний контроль						100 б*
Всього годин / балів	120	6	10	90	14	100

*Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах

5. Завдання для самостійного опрацювання

Формами самостійної роботи здобувача освіти з ОК «Віктимологія» є опрацювання прослуханого лекційного матеріалу (презентації лекцій, письмові конспекти лекцій); вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях; опрацювання опублікованих у фахових та інших виданнях статей з обраної теми; підготовка (написання) письмових робіт – розв’язування задач, що включає підбір необхідних джерел інформації та їх опрацювання; написання й редагування тексту; належне його оформлення.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до плану семінарського заняття кожної теми і доступні для здобувачів освіти на кафедрі (у паперовому вигляді) та розміщені на платформі Moodle.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, здійснюється під час проведення семінарських занять, а також на підсумковому модульному контролі.

IV. Політика оцінювання

Відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 р. протокол № 8 Вченої ради (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи та реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, заслуховування та аналіз доповідей питань, винесених на обговорення, письмове вирішення завдань, письмові відповіді на окремі питання, участь у дискусіях/дебатах, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальна кількість балів за поточний контроль – 100 балів.

Політика викладача щодо здобувача освіти:

- обов’язкове відвідування навчальних занять;
- активність здобувача освіти під час занять;
- своєчасне виконання завдань/робіт, щодо яких встановлено дедлайни.

Не допускається:

- ✓ пропуск занять без поважних причин;
- ✓ систематичні запізнення на заняття;
- ✓ користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативних актів та в інших навчальних цілях).

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей ОК, здобувач освіти погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Polozhennya-pro-plagiat-gruden-24.pdf>, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Політика щодо дедайннів та перескладання.

Пропущені практичні заняття (незалежно від поважності причини) перескладаються шляхом виконання завдань практичного заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на практичних заняттях.

Пропуски на практичних заняттях та негативні оцінки (0 балів) можуть бути перескладені до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК (Порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29 серпня 2024 року https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Неформальна освіта з запобігання та протидії насильству охоплює тренінги й воркшопи, програми громадських і міжнародних організацій, онлайн-курси. Здобувачі можуть проходити відкриті курси з кримінології, кримінальної психології, протидії насильству чи кібербезпеці на платформах Prometheus, HELP Ради Європи (Human Rights Education for Legal Professionals). Рекомендовано пройти такі курси:

- Платформа Prometheus: «Протидія торгівлі людьми в Україні. Вплив війни», «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладах освіти», «Торгівля людьми: як захистити себе та близьких», «Жінки та чоловіки: гендер для всіх», «Як протидіяти сексуальному насильству, пов'язаному з війною, та надавати допомогу постраждалим: що має знати кожен та кожна».
- Платформа HELP: «Насильство щодо жінок та домашнє насильство – правоохоронні органи», «Заборона жорстокого поводження», «Захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства», «Злочин на ґрунті ненависті».

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Відповідно до п 4.5. вищезазначеного Положення передбачено, що здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Науково-методичною комісією факультету затверджено систему бонусних балів, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК в обсязі до 35 балів (протокол № 01 від 03 вересня 2025 р.).

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість бонусних балів
Публікація наукової статті в періодичному науковому фаховому виданні категорії «Б» (у співавторстві із науковим керівником)	до 7 балів
Виступ з доповіддю на міжнародній, всеукраїнській науково-практичній конференції, засіданні круглого столу, симпозіуму та іншому науковому заході	до 5 балів
Публікація тез доповіді у збірнику матеріалів конференції, круглого столу чи іншого наукового заходу	до 5 балів
Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді	до 8 балів
Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	до 10 балів

V. Підсумковий контроль

Згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26 червня 2025 року (URL: <https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025-pro-potochne-i-pidsumk.otsinyuvannya.pdf>) підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

Залік виставляється за результатами поточної роботи здобувача освіти без планування, проведення модульних контрольних робіт (оцінювання за шкалою від 0 до 100). Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості 100.

У день складання заліку за основною сесією не проводяться додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Залік проводиться в очній формі.

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Предмет віктимології.
2. Цілі, завдання, функції віктимології.
3. Методологія і методика віктимологічних досліджень.
4. Методи конкретно-соціологічної методики.
5. Методи психологічної методики та специфіки їх проведення.
6. Віктимологічні дослідження у світі.
7. Віктимність: природа та значення.
8. Віктимна поведінка жертв злочинів.
9. Віктимізація: поняття і загальна характеристика в Україні.

10. Поняття жертви злочину в віктимології. Жертва і потерпілий: співвідношення понять.
11. Структура особи жертви та рівні її вивчення.
12. Класифікація і типологія жертв злочинних проявів.
13. Психологія жертв злочинних посягань.
14. Поняття віктимності: її форми і прояви у різних сферах суспільного життя.
15. Особливості вибору жертви злочинцем.
16. Видова, групова і масова віктимність.
17. Віктимізація: поняття, види і загальна характеристика в Україні.
18. Латентна віктимізація. Негативні наслідки віктимізації.
19. Віктимна поведінка, її види та роль у вчиненні злочину.
20. Соціальні чинники формування віктимності і віктимної поведінки в Україні.
21. Психологічні чинники формування віктимності і віктимної поведінки.
22. Віктимогенна ситуація та її роль у механізмі злочинної поведінки. Види ситуацій.
23. Особливості вибору злочинцем жертви.
24. Жінка як жертва злочину.
25. Неповнолітній як жертва злочину.
26. Особа похилого віку як жертва злочину.
27. Підприємець як жертва злочину.
28. Користувач мережі Інтернет як жертва злочину.
29. Особи, що займаються професійною діяльністю, пов'язаною з ризиком як жертви злочинних посягань.
30. Соціальні, психологічні та інші чинники формування віктимності і віктимної поведінки.
31. Дозлочинні зв'язки і відносини між злочинцем і жертвою та їх вплив на мотивацію і рішення про вчиненні злочину.
32. Віктимогенна ситуація та її роль у механізмі злочинної поведінки.
33. Особливості вибору злочинцями жертв злочинних посягань.
34. Віктимологічне запобігання злочинності: загальна характеристика, види та основні напрями. Об'єкт віктимологічного запобігання.
35. Форми і методи віктимологічного запобігання злочинності.
36. Відновлення прав жертв злочинів та відшкодування заподіяної їм шкоди.
37. Міжнародна практика віктимологічного запобігання злочинності.
38. Віктимна поведінка жертв злочинів, пов'язаних з насильством у сім'ї, сферах пробуту і дозвілля та запобігання їм.
39. Віктимна поведінка жертв статевих злочинів.
40. Віктимологічне запобігання статевим злочинам.
41. Віктимна поведінка жертв вуличного насильства.
42. Заходи запобігання злочинам вчиненим на вулицях.
43. Віктимна поведінка жертв насильства на ґрунті національної, расової та релігійної нетерпимості.
44. Заходи запобігання злочинам вчиненим на ґрунті національної, расової та релігійної нетерпимості.
45. Віктимна поведінка жертв торгівлі людьми.
46. Запобігання віктимної поведінки жертв торгівлі людьми.
47. Віктимна поведінка жертв крадіжок.
48. Запобігання віктимній поведінці жертв крадіжок.
49. Віктимна поведінка жертв шахрайства.
50. Заходи запобігання віктимній поведінці при шахрайстві.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

90-100 – здобувач освіти демонструє вільне володіння теоретичними питаннями, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково дає відповіді на поставлені питання з посиланням на норми законодавства; вільно володіє термінологією;

82-89 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання відповідає повно, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти, вміло їх застосовує при відповіді на питання, однак може допускати деякі неточності чи положення без їх доведеності;

75-81 – здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання може порушувати системність їх викладу, допускати окремі неточності, без їх доказовості, однак знає нормативно-правові акти, застосовує при відповіді на питання, володіє основними категоріями;

67-74 – здобувач освіти володіє більшістю теоретичними питаннями з предмету вивчення, володіє термінологією, знає нормативно-правові акти у відповідній сфері, однак не завжди може правильно та аргументовано застосувати норми законодавства при відповіді на питання;

60-66 – здобувач освіти не володіє більшістю теоретичними питаннями, однак знає основні категорії та нормативно-правові акти, але при відповіді на питання не обґрунтовує та не аргументує її;

1-59 – здобувач освіти володіє теоретичними питаннями поверхнево; знає окремі категорії та нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час відповіді на питання.

Поточне оцінювання (4 бали денна / 12 балів заочна форма навчання)

№ п/п	Бали денна ф.н.	Бали заочна ф.н.	Пояснення
1	4 - 3,5	12 - 10	питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, зроблені конкретні висновки; здобувач освіти демонструє вільне володіння питаннями практичного заняття, вміє переконливо, з посиланням на законодавство обґрунтовувати проблему, яку висвітлює; безпомилково виконує практичні завдання згідно поставлених вимог, бере участь у дискусії;
2	3 - 2,5	9 - 7	питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, зроблені окремі висновки; здобувач освіти при відповіді на теоретичні питання практичного заняття допускає поодинокі неточності, однак знає нормативно-правові акти, вміє їх застосовувати під час розв'язуванні задач та

			аргументувати свою відповідь;
3	2 – 1,5	6 - 3	питання висвітлені поверхнево, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення; здобувач освіти не володіє більшістю питань практичного заняття, однак знає нормативно-правові акти; виконуючи завдання, посилається на законодавство, але не обґрунтовує свою відповідь;
4	1 - 0	2 - 1	питання висвітлені недостатньо, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання; здобувач освіти володіє питаннями практичного заняття поверхнево; знає нормативно-правові акти, але не вміє правильно їх застосовувати під час розв'язування практичних завдань.

Критеріями оцінювання знань здобувачів освіти під час усних та письмових відповідей з курсу є:

- повнота розкриття питання;
- використання основної та додаткової літератури (нормативно-правових актів, підручників, навчальних посібників, журналів тощо);
- логічна послідовність та системність викладення матеріалу, культура мовлення;
- аналітичність мислення, вміння робити порівняння та формулювати висновки.

VI. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Методичне забезпечення

1. Зарадюк З. В. Роль правоохоронних органів у профілактиці віктимності населення в період воєнних дій: навчально-методичні рекомендації для студ. юридичного факультету. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2025. 32 с.
2. Журавська З. В. Домашнє насильство: основні аспекти: навчально-методичні рекомендації для студ. юридичного факультету. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 76 с.

Навчальна та наукова література

Основна

1. Навчально-методичний посібник «Психологічні основи віктимології» / уклад.: С. О. Гарькавець. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. 170 с.
2. Віктимологія: навчальний посібник / Н. М. Теслик. Суми : Сумський державний університет, 2021. 71 с.
3. Федоров М. П. Віктимологія: Конспект лекцій. Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2022. 198 с.
4. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Віктимологія” / уклад.: В. В. Голіна, Н. В. Сметаніна, К. Д. Кулик. Х. : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2020. 52 с.

Додаткова

1. Головкін Б. М. Віктимна поведінка жертв злочинів. Проблеми законності : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. Вип. 135. с. 124-136.
2. Журавська З.В. Віктимогенні ситуації, які призводять до вчинення злочинів персоналом кримінально-виконавчої служби України. *Актуальні питання реформування правової системи України*: зб. матеріалів XVII міжнар. наук.-практ. конф., м. Луцьк, 29 трав. 2020 р. Луцьк, 2020. С. 146-148.
3. Віктимологічна профілактика злочинності неповнолітніх: закордонний досвід: зб. матер. круг. столу «Проблеми правового регулювання статусу неповнолітньої особи у кримінально-правовій сфері», (м. Луцьк, 13 трав. 2019). Луцьк, 2019. С. 25-27.
4. Ann Wolbert Burgess. (2019). *Victimology: Theories and Applications* (3-rd Ed.). Jones & Bartlett. 738 p.
5. Leah E. Daigle. (2021). *Victimology: The Essentials* (3-rd Edition). SAGE Publications, Inc. 434 p.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.echr.coe.int> – сайт Європейського суду з прав людини;
2. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України;
3. <http://supreme.court.gov.ua> – офіційний сайт Верховного Суду;

4. <http://www.gp.gov.ua/ua/index.html> – офіційний сайт Офісу Генерального прокурора;
5. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – Єдиний державний реєстр судових рішень України;
6. <http://court.gov.ua/fair> – офіційний сайт Судової влади України;
7. <http://www.ssu.gov.ua> – офіційний сайт Служби Безпеки України;
8. <http://www.npu.gov.ua> – офіційний сайт Національної поліції України;
9. <http://nabu.gov.ua> – офіційний сайт Національного антикорупційного бюро України;
10. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського;
11. <http://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого;
12. <http://library.vnu.edu.ua> – бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки.